

اعتماد سازی و همکاری افغانستان و پاکستان ضرورت زمانه ماست

سرمقاله

باید های گفتگوهای صلح

محمد رضا هویدا

مذاکره با طالبان موضوعی است که در این روزها به واقعیت نزدیک تر جلوه می کند. بحث مذاکره با طالبان سالهاست که تلاش های زیادی را به خود مشغول ساخته است. تلاش ها به هدف راضی ساختن طالبان برای نشستن بر میز مذاکره را دولت افغانستان نتیجه ای نداشته است.

این روزها با روی کار آمدن حکومت وحدت ملی و تلاش های این حکومت علایم و نشانه ها از راضی شدن طالبان به وارد شدن به روند مذاکره حکایت دارد.

اما با آنکه طالبان هنوز هم به طور قطعی و رسمی راضی شدن طالبان به مذاکره با دولت افغانستان را تایید نکرده اند، در صورتی که طالبان حاضر به مذاکره شوند، چنین امری چه پیامدهایی می تواند در پی داشته باشد. به نظر می رسد اولین نتیجه ای که منتظر آن بود مقام و موادی است که دولت افغانستان می باید بر سر آن با طالبان به توافق برسد.

در حقیقت بدین معنا است که چه امتیازاتی طالبان می خواهند و چه امتیازاتی دولت افغانستان می تواند به طالبان بدهد که طالبان راضی به مذاکره و ختم جنگ در افغانستان شوند. تا هنوز دولت های گذشته امتیازات متفاوتی را به طالبان داده اند، امتیازهایی که هرگز نتوانست طالبان را در پی امیز مذاکره بیاورد. به عقیده شمراری از آگاهان امتیازات داده شده به طالبان نه تنها منجر به رضایت طالبان برای مذاکره نشد، بلکه به قوت یافتن و سرسختی بیشتر طالبان نیز انجامید.

امتیازاتی که دولت افغانستان و طالبان بر سر آن می خواهند به گفتگو بپردازند و چانه زنی کنند چه موضوعاتی خواهند بود؟ چه چیزی می تواند طالبان را راضی بسازد که از جنگ دست بردارند؟ و در گذشته چه چیزی به آنها وعده داده شده بوده و یا اینکه داده شده بوده است که نتوانسته طالبان را راضی بسازد که دست از جنگ بردارند؟

برای مردم افغانستان نیز آنچه که باید مورد گفتگو قرار بگیرد کاملاً حیاتی است. دغدغه هایی که تا هنوز مردم دارند از چیزهایی است که می تواند موضوع چانه زنی با طالبان باشد. مردم انتظار دارند که همان گونه که رئیس جمهوری گفته است که صلح باید در روشنایی کامل باشد و هیچ نکته ای نباید از مردم پنهان بماند، نسبت به مسایل صلح اشراف کامل داشته باشند و پروسه صلح در روشنایی کامل قرار داشته باشد.

همان گونه که در روند گفتگو با طالبان تغییر آمده است، در نحوه گفتگوها نیز باید تغییر بیاید.

به اندازه ای که از راضی نشدن طالبان به مذاکره نگرانی وجود داشت، همان اندازه نیز باید به خواست و نظر مردم نسبت به گفتگوها حساس بود. گفتگوها زمانی سازنده خواهند بود و به صلحی پایدار منجر خواهند شد که خواست و نظر مردم افغانستان را در نظر داشته باشند.

نیروهایی که در مورد صلح کار می کنند و کمک هایی که از بیرون و درون افغانستان خواسته می شوند و راهکارهایی نیز که برای رسیدن به صلح تهیه و تدارک دیده می شوند، باید به صورت واضح و روشن و تعریف شده باشند.

مهمترین بخش کار صلح نیز همین خواهد بود. تعریف مفاهیم و همه آنچه که در پروسه صلح مهم می باشند، از اولی و مهمترین بخش های صلح هستند. دولت افغانستان باید از همین حالا به تعریف طرف مقابل برای گفتگوها و صلح و راه ها و روش های رسیدن به صلح بپردازد.

برای رسیدن به این امر لازم است تا بخش هایی کاملتری از مردم افغانستان و نیروهای مختلف سیاسی، اجتماعی و فکری و فرهنگی در پروسه صلح دخیل باشند.

فرهنگیان می خواهند با حضور خود در پروسه صلح نقش و حضور خود را ببینند و مطمئن شوند که ارزشهایی که آنها برای شان تلاش کرده اند حفظ می شود، همان گونه که زنان نیز می خواهند از سالم بودن روند صلح مطمئن شوند و همان گونه که گروه های سیاسی مختلفی می خواهند اطمینان حاصل نمایند که در مورد ارزش های اساسی از جمله نظام سیاسی در گفتگوها کوتاهی صورت نمی گیرد.

از زمان نشستن محمد اشرف غنی بر کرسی ریاست جمهوری، تلاش های در راستای اعتماد سازی میان دو کشور افغانستان و پاکستان انجام شده است. رئیس جمهور با هیئت عالی رتبه به پاکستان سفر نمود. چندین مقام پاکستانی به کابل آمد. این رفت و آمد های نخیبگان دو کشور اعتماد نسبی میان دو کشور به وجود آورده است. محمد اشرف غنی، رئیس جمهوری تا این جای کار موفق ظاهر شده است. زیرا، وزیر داخله پاکستان، از روابط نیک و حسنه افغانستان و پاکستان سخن از معجزه در مبارزه با تروریسم زده است. راجیل شریف، ارتش ستاد ارتش زمینی پاکستان سخن از آمادگی برخی گروه های تندرو در گفتگو مستقیم و رو در رو با دولت افغانستان زده است. در تازه ترین مورد، هیئت از گروه طالبان وارد اسلام آباد شده است. همه این ها، نتیجه کار و اعتماد سازی محمد اشرف غنی، رئیس جمهوری است. با وجود این اقدامات، رئیس جمهوری مخالفین نیز دارد. به صورت مشخص، حلقهات دور و پیر حامد گزری، رئیس جمهور سابق افغانستان از جمله مخالفین جدی روابط با پاکستان است. باور نگارنده بر این است که مخالفین چشم از واقعیت ها بسته است. واقعیت های که زمینه گفتگو را به صورت جدی فراهم کرده است. اگر از این فرصت نتوانیم استفاده ببریم، امکان دست یابی به صلح در هیچ زمانی ممکن نخواهد شد. پاکستان یکی از کشورهای همسایه ماست. این یک واقعیت عینی و غیر قابل تغییر است. ما چه بخواهیم و چه نخواهیم پاکستان همسایه ماست. ما با این کشور همسایه، بیشترین داد و ستد تجاری و اقتصادی داریم. عناصر فرهنگی مشترک داریم. همسایگی این دو کشور باعث می شود که هر دو از دگرگونی ها و تغییرات همدیگر متأثر شویم. به عنوان مثال: رشد اقتصادی در پاکستان منجر به بهبود وضعیت اقتصادی در افغانستان می شود و یا بهبود وضع امنیتی تأثیری بر روند سرمایه گذاری در پاکستان خواهد داشت. همه این ها، ناشی از یک واقعیت عینی و ملموس است و آن همسایه بودن

این دو کشور است. هیچ کس قادر به تغییر همسایگی این دو کشور نیست. با توجه به این فاکت غیر قابل تغییر و با توجه به تجربه تاریخی(جدال تاریخی ما نتیجه مثبت در پی نداشته است) نشان داده است که جدال و منازعه میان این دو کشور سودی برای هیچ از دو کشور ندارد. نه افغانستان از جدال سود می برد و نه پاکستان. تجربه تاریخی بیانگر آن است که جدال میان این دو کشور و روابط خصمانه منجر به بدتر شدن وضعیت امنیتی، اقتصادی و اجتماعی در دو کشور گردیده است.

شاید بتوان گفت که سال های آغازی را که افغانستان و پاکستان با روابط خصمانه پشت سر گذاشته است سال های بوده است که فرصت ها سوخته است. در هر دو کشور، چشم ها به واقعیت دوخته است و ولسی واقعیت های عینی و تأثیر گذار بر زندگی شهروندان دو کشور را ندیده است. ما بعد از سال ۲۰۰۱ وارد فاز جدید و دوره جدید تاریخی شده ایم. ما به عنوان یک کشور منزوی مورد توجه جامعه جهانی قرار گرفته ایم.

از وضعیت خفقان آور طالبان با همکاری جامعه جهانی عبور نمودیم. نظام دموکراتیک به وجود آوردیم. با این حال، نتوانستیم دموکراسی را نهادینه کنیم. دموکراسی با دشمنان سر سخت روبرو بود. اکنون نیز، دموکراسی با همان دشمن روبرو است. اما برای نهادینه سازی دموکراسی نیازمند انیم تا دشمنان دموکراسی دورن نظام جای فراهم نمایم. تا آن ها نیز در سایه دموکراسی نتوانند زندگی آرام داشته باشند. این مهم تنها از طریق همکاری های پاکستان و فشار این کشور بر گروه های تندرو معنی و عملی است. با توجه به ضرورت وجود دموکراسی در افغانستان و با توجه به تجربه پیش از سیزده سال گذشته، ما نیازمند انیم تا روابط خود را با پاکستان خوب نماییم و از این طریق به صلح دست یابیم. مسئله مهم این است که ما گزینه بدیل نداریم. ما در حقیقت در انتخاب داریم. انتخاب اول ما رفتن راه دراز منازعه و جدال است. گزینه دیگر بهبود روابط

علی قادری

آن ها در راستای دست یابی به منافع خود بازنگری نماید. از آن زمان به بعد، پاکستان نموده است تا گروه های تندرو را تحت

فشار قرار دهد تا وارد پروسه صلح شود. تلاش های مشترک نیز صورت گرفته است خود را با پاکستان بهبود بخشند. تاریخ گواه و شاهد هیچ تلاش به منظور بهبود روابط میان دو کشور نیست. برای همین، ما غیر گزینه که اکنون، محمد اشرف غنی روی دست گرفته است، گزینه بدیل دیگری که عقلانی باشد، نداریم. بنابراین، باید به واقعیت ها تن در داد و متناسب با واقعیت ها وارد عمل شد. یکسری مسائلی در پاکستان نیز باعث شده است که آن ها به دنبال بهبود روابط با افغانستان و برچیدن گروه های تندرو از پاکستان و افغانستان باشند. حمله بر مدرسه ای در پشاور پاکستان شوکه بزرگ بر نخیبگان سیاسی و نظامی پاکستان وارد کرد. این رویداد باعث شد که پاکستان نسبت به وجود گروه های تندرو و تمویل و استفاده

فشار قرار دهد تا وارد پروسه صلح شود. تلاش های مشترک نیز صورت گرفته است خود را با پاکستان بهبود بخشند. تاریخ گواه و شاهد هیچ تلاش به منظور بهبود روابط میان دو کشور نیست. برای همین، ما غیر گزینه که اکنون، محمد اشرف غنی روی دست گرفته است، گزینه بدیل دیگری که عقلانی باشد، نداریم. بنابراین، باید به واقعیت ها تن در داد و متناسب با واقعیت ها وارد عمل شد. یکسری مسائلی در پاکستان نیز باعث شده است که آن ها به دنبال بهبود روابط با افغانستان و برچیدن گروه های تندرو از پاکستان و افغانستان باشند. حمله بر مدرسه ای در پشاور پاکستان شوکه بزرگ بر نخیبگان سیاسی و نظامی پاکستان وارد کرد. این رویداد باعث شد که پاکستان نسبت به وجود گروه های تندرو و تمویل و استفاده

دروازه های بسته استرالیا به روی پناهجویان

حسین بهمن

در همین حال حکومت استرالیا این گزارش را رد کرده است. تونی نخست وزیر استرالیا گفته است که این گزارش حقیقت ندارد و تنها به خاطر اختشاش ازهان عامه آمده شده است. آقای ابوت کمیسرین حقوق بشر استرالیا را مورد انتقاد قرار داده و گفته است در هنگامی که صدها پناهجو در مسیر استرالیا در

این کشور را قانونمند سازد برای همین این کشور راه ای اش را برای پناهجویان غیرقانونی به کلی مسدود شده است. راهی ندارد، استرالیا وطن شما نخواهد شد. حکومت استرالیا میگوید که هزینه های هنگفتی را به مصرف رسانده است تا از ورود پناهجویان غیرقانونی به خاک

جنرال انگس کمپبل به عهده دارد. این برنامه به ابتکار تونی ابوت نخست وزیر استرالیا راه اندازی شده و درست تاریخ نژاده ماه سپتامبر سال ۲۰۱۳ میلادی عملی شد. به اساس این برنامه هر کشتی حامل پناهجویان غیرقانونی که قصد ورود به استرالیا را داشته باشند قبل از آنکه وارد ابهای استرالیا شود متوقف و دوباره به همان کشوری فرستاده میشوند که از آنجا عازم استرالیا شده بود. این برنامه یکی از جدی ترین اقدامات حکومت استرالیا برای توقف پناهجویان غیرقانونی به این کشور به شمار میرود. گفته میشود که نیروهای بحری استرالیا با تمام امکانات نظامی شان موظف هستند که این عملیات را عملی کنند. مجریان این برنامه با امکانات سنگین نظامی سعی میکنند که تمامی کشتیهای مشکوک را قبل از ورود به استرالیا متوقف نمایند. از آغاز این برنامه که شانزده ماه میگذرد. مقامات حکومت استرالیا میگویند که طی این مدت در انتقال پناهجویان به صورت غیرقانونی به استرالیا نود درصد کاهش به عمل آمده است. همچنین طی این مدت هیچ پناهجویی در مسیر استرالیا جانهای شانرا از دست نداده اند. این کاهش در آمار ورود پناهجویان غیرقانونی به استرالیا یک کاهش بی سابقه را نشان میدهد. این در حالیست که در ۲۰۱۳ دستکم چهارصد و بیست و یک قاچاقچیان انسان به استرالیا صورت گرفته بود که دستکم بیست و شش هزار و پنجاه و نه نفر درین مراحل به استرالیا به صورت غیرقانونی منتقل شده بودند. به اساس آمارها در زمان حکومت جولیا گیلارد بیش از پنجاه هزار پناهجو به صورت غیرقانونی و توسط هشتمند کشتی به استرالیا وارد شدند. از آغاز این برنامه تا اکنون دستکم پانزده کشتی با ۴۲۹ پناهجویی غیرقانونی در مرزهای ابی استرالیا متوقف و دوباره به کشوری برگردانده شده است که از آن جا وارد استرالیا شده بود. در سال ۲۰۱۴ میلادی تنها یک کشتی با مهاجرین غیرقانونی موفق شده است که به استرالیا برسد که تمامی سرنشینان آن به کمپ نارو منتقل شده اند.

استرالیا یکی از بزرگترین کشورهای مهاجر پذیر در سطح جهان به شمار میرود. جنرال کمپبل میگوید که این سوربود از جنگ جهانی دوم تا اکنون هشتصد هزار مهاجر را پذیرفته است. این کشور در صدها است که روند مهاجرت به

دریا غرق می‌شود، چرا این کمیسرین از خود هیچ واکنشی نشان نداد. با اینهم سفر به استرالیا به صورت غیرقانونی خانوادگی زیادی را طی سیزده سال گذشته در افغانستان عزادار نموده است. امار دقیقی از تلفات پناهجویان افغان در مسیر استرالیا در دست نیست اما این یک حقیقت تلخ است که صدها تن از شهروندان افغانستان نیز طی سیزده سال گذشته هنگام سفر به استرالیا جانهایشانرا از دست داده و یا هم لادک شده اند. استرالیا طی سیزده سال گذشته یکی از پرطرفدار ترین مقصد برای پناهجویان افغان بوده است اما متأسفانه پناهجویان افغان همواره تلاش کرده اند که مسیر پولهایی هنگفتی را به قاچاقی ببمایند. در حقیقت میتوان گفت که پناهجویان افغان نیز طی سیزده سال گذشته قربانی برنامه های شوم قاچاقچران انسان شده اند. پناهجویانی که به صورت غیر قانونی وارد استرالیا میشوند سر نوشت غم انگیزی دارند. آنان سختی های فراوانی را تحمل میکنند و پولهای هنگفتی را به مصرف می‌رسانند تا خودشانرا به ابهای استرالیا برسانند. بارها اتفاق افتاده است که کشتیهای حامل پناهجویان در مسیر استرالیا غرق شده و پناهجویان با ارو زهای رسیدن به استرالیا طعمه نهنگان شده اند.

بشر از حکومت استرالیا انتقاد میکنند. این سازمانها بیشتر از وضعیت پناهجویان که در کمپ ها نگهداری میشوند ابراز نگرانی میکنند. اخیراً کمیسرین حقوق بشر استرالیا از وضعیت کوهکان در کمپهای نگهداری پناهجویان در بین کشور شدیداً انتقاد کرد. در گزارش کمیسرین حقوق بشر استرالیا که به پارلمان استرالیا ارائه شد آمده است که هیچ توجیهی برای وجود ندارد و نگهداری اجباری طولانی مدت کودکان درین کمپها نقض حقوق بشر است. این گزارش طی مدت ده ماه از یازده مرکز نگهداری پناهجویان تهیه شده است. درین گزارش آمده است که کودکائی پناهجویانی که در کمپهای استرالیا نگهداری میشوند بدلیل شرایط نامناسب که در کمپها حاکم است عمدتاً دچار مشکلات روحی وجسمی شده اند. درین گزارش مشخص شده است که دستکم دوصدوسی وسه کودک مورد خشونت قرار گرفته، یکصدویست و هشت کودک دست به خود ازاری زده و بیست و هفت کودک دیگر نیز از خوردن غذا خود داری کرده اند. درین گزارش همچنین آمده است که در حال حاضر دستکم سی و پنج درصد از کودکائی که در کمپ های نگهداری پناهجویان در استرالیا هستند از مشکلات روحی روانی رنج میبرند.

- روزنامه‌افغانستان از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید.
- هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد.
- مقالات وارده بازگردانده نمی شود.
- مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله بیاتگر دیدگاه روزنامه افغاناستن میباشد.
- روزنامه افغاناستن بخش دردی و پشوی روزنامه اوت لوک افغاناستن است.

- ۰۷۹۹۴-۰۸۲۷۱
- ۰۷۹۸۳۴۱۸۶۱
- ۰۷۹۹۱۰۵۷۳۷۱

- صاحب امتیاز: داکتر حسین یاسا
- مدیر مسؤول: محمد رضا هویدا
- سردبیر: حقیقت الله زکی
- کارگاتوریست: خالق علی زاده
- دبیران: محمد صالحی، علی اصغر زاهدی
- مسئول وب سایت: محمد علی بهرامی
- آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۷-۱۳۷

